

Sygn. akt IV KK 89/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 czerwca 2019 r.,
sprawy **M. K.**

skazanego z art. 310 § 1 k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt II AKa [...] zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w C. z dnia 23 marca 2018r., sygn. akt II K [...]

oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt II K [...], uznał: 1. M. K. za winnego tego, że w okresie od 1 października 2014 r. do 20 października 2014 r. w Z., woj. [...], działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził D. W. do niekorzystnego rozporządzenia pieniędzmi w kwocie 270.000,00 złotych, stanowiących mienie znacznej wartości, przekazanymi mu w dniu 20 października 2014 r. w związku z zawartą umową pożyczki, poprzez wprowadzenie D. W. w błąd co do zamiaru spłaty tej pożyczki oraz co do istnienia zabezpieczenia jej spłaty ze strony ojca X. K. w ten sposób, że podrobił podpis swojego ojca X. K. na czystym blankiecie wekslowym oraz deklaracji wekslowej jako poręczyciela wekslowego, a następnie po podpisaniu tych dokumentów jako ich wystawca wręczył je D. W. jako

autentyczny dokument uprawniający do otrzymania sumy pieniężnej w postaci weksla in blanco oraz dokument w postaci deklaracji wekslowej, to jest za winnego popełnienia przestępstwa z art. 310 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 310 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny w ilości 250 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 50 złotych;

2. M. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt II części wstępnej wyroku, wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. i art. 33 § 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności i karę grzywny w ilości 250 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 50 zł.;

3. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone wobec niego w pkt 1 i 2 wyroku kary pozbawienia wolności i kary grzywny i wymierzył M. K. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w ilości 300 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 50 zł.;

4. na mocy art. 69 § 1 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby;

5. Na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. zobowiązał M. K. do wykonania prawomocnego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 15 grudnia 2015 r., wydanego przez Sąd Okręgowy w K. w sprawie sygn. akt I Nc [...] i utrzymanego w całości w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 7 listopada 2016 r., w sprawie sygn. akt IC [...], w terminie 1 roku od dnia uprawomocnienia się wyroku;

6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał M. K. do naprawienia w pozostałej części wyrządzonej szkody wobec pokrzywdzonego J.W. poprzez zapłatę na jego rzecz kwoty 190.000 zł.;

7. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od M. K. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. W. kwotę 2.760 zł. tytułem zwrotu kosztów ustanowienia w sprawie pełnomocnika z wyboru;

8. na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 3.180 zł. i obciążył go wydatkami w kwocie 2.774,95 zł.

Oskarżyciel publiczny złożył apelację od tego wyroku. Zaskarżył go w całości na niekorzyść M. K.. Zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na nieprawidłowym uznaniu, w odniesieniu do czynu zarzuconego w punkcie I aktu oskarżenia, że dokument, na którym M. K. podrobił podpis swojego ojca X. K. jako poręczyciela wekslowego, nie był weksem in blanco, tj. dokumentem uprawniającym do otrzymania sumy pieniężnej, o którym mowa w art. 310 § 1 k.k., bowiem w czasie nakreślania przez niego podpisu X. K., brak było na nim podpisu M. K. jako wystawcy weksla i w konsekwencji niezasadnym stwierdzeniu, że jego zachowanie w tym zakresie wyczerpuje tylko znamiona przestępstwa z art. 310 § 2 k.k., polegającego na puszczeniu w obieg podrobionego weksla in blanco poprzez przekazanie go pokrzywdzonemu, po podpisaniu go przez oskarżonego jako jego wystawcę, podczas gdy z materiału dowodowego sprawy wynika, że M. K. swoim zachowaniem wyczerpał także znamiona przestępstwa z art. 310 § 1 k.k., bowiem w ramach przyjętej przez siebie metody działania mającej na celu wprowadzenie pokrzywdzonego D. W. w błąd co do zamiaru spłaty pożyczki oraz istnienia zabezpieczenia jej spłaty ze strony ojca X. K. i doprowadzenie go w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, podejmował rozciągnięte w czasie, objęte wspólnym zamiarem, zachowania polegające m.in. na tym, że działając w zamiarze sfalszowania dokumentu w postaci weksla in blanco, nakreślił na nim własnoręcznie podpisy swojego ojca, a następnie dla uwiarygodnienia swoich działań, celem wzbudzenia u pokrzywdzonego przekonania o autentyczności tego dokumentu, złożył na nim, w jego obecności, podpis jako jego wystawca, po czym niezwłocznie dokument ten wraz ze sfalszowaną podobnie deklaracją wekslową, przekazał pokrzywdzonemu, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 310 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Podnosząc ten zarzut oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uzupełnienie opisu czynu przypisanego M. K. w punkcie 1 wyroku o znamiona przestępstwa z art. 310 § 1 k.k., polegającego na podrobieniu przez niego, poprzez nakreślenie własnoręcznie podpisów swojego ojca X. K. jako poręczyciela wekslowego, dokumentu uprawniającego do otrzymania sumy

pieniężnej w postaci weksla in blanco oraz poprzez przyjęcie, że oskarżony działał w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i zakwalifikowanie tego czynu jako przestępstwa z art. 310 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz wymierzenie M. K. za ten czyn na podstawie art. 310 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. kary 5 lat pozbawienia wolności i na podstawie art. 33 § 2 i 3 k.k. kary grzywny w ilości 250 stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka jest równoważna kwocie 50 zł., a także o zmianę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku poprzez połączenie na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. tej kary pozbawienia wolności z karą pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 2 wyroku i wymierzenie kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności oraz o uchylenie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 4 i 5 zaskarżonego wyroku, a w pozostałym zakresie o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Po rozpoznaniu tej apelacji, Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt II AKa [...]:

I. zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w tej sposób, że:

- a) uzupełnił opis czynu przypisanego oskarżonemu M. K. o ustalenie, iż działał on w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, oraz o ustalenie, że po uprzednim własnoręcznym nakreśleniu podpisu swojego ojca X. K. na czystym blankiecie wekslowym jako poręczyciela wekslowego, a następnie po podpisaniu tego dokumentu jako jego wystawca w obecności D. W., puścił go w obieg poprzez wręczenie D. W. jako autentycznego dokumentu uprawniającego do otrzymania sumy pieniężnej w postaci podrobionego w opisany sposób weksla in blanco;
- b) przyjął, że zachowanie oskarżonego stanowiło przestępstwo z art. 310 § 1 k.k. w związku z art. 310 § 2 k.k. oraz z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w związku z art. 12 k.k.;
- c) wymierzył X. K. obok orzeczonej kary grzywny z mocy art. 310 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. także karę 5 lat pozbawienia wolności;

- II. uchylił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3 w zakresie kary pozbawienia wolności oraz rozstrzygnięcia zawarte w punktach 4 i 5 w całości, jak również rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 8 w zakresie opłaty;
- III. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. w związku z art. 86 § 1 k.k. wymierzył X. K. obok kary łącznej grzywny także karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 5 lat;
- IV. zasądził od X. K. na rzecz Skarbu Państwa jedną opłatę za obie instancje w kwocie 3.400 zł. i obciążył go wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 20 złotych.

Od wyżej wymienionego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] kasację złożył obrońca skazanego M. K.. **Zarzucił:**

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 310 § 1 i 2 k.k. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy dokument wypełniony i podpisany przez oskarżonego nie stanowi weksla w rozumieniu przepisów prawa wekslowego, a w konsekwencji niesłuszne skazanie oskarżonego na podstawie art. 310 k.k.;
- rażąco obrazę przepisów procedury, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez wykroczenie przez sąd II instancji poza granice swobodnej oceny dowodów poprzez przyjęcie sprawstwa oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 310 § 2 k.k. oraz art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. na podstawie nowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Odwoławczy, podczas gdy Sąd Odwoławczy był zobligowany w takim stanie rzeczy (ustalenia, iż ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny budzi zastrzeżenie i czynienie nowych ustaleń) do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, co umożliwiłoby obronie stosowne działania w toku postępowania, a tak pozbawienia obrońcy polemiki z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Odwoławczy oraz naruszenie zasady *in dubio pro reo*, co w sposób oczywisty uniemożliwia skarżącemu rzeczową polemikę z zaskarżonym orzeczeniem w tym względzie;
- błąd w ustaleniach faktycznych, mający znaczący wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegający na uznaniu, iż oskarżony działał z pełną premedytacją, w sposób zaplanowany i ciągły, mający doprowadzić pokrzywdzonego

do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, podczas gdy jest ono jedynie wynikiem częściowego niepowodzenia jego gospodarczej inwestycji;

- błąd w ustaleniach faktycznych, mający znaczący wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegający na uznaniu, iż oskarżony M. K. swym działaniem wyczerpał znamiona czynu zabronionego opisanego w art. 310 § 1 k.k., podczas gdy oskarżony nie dopuścił się przestępstwa sfalszowania weksla in blanco, bo dokument, na którym rzekomo oskarżony sfalszował podpis, w ogóle nie był wekslem w rozumieniu prawa wekslowego, tym samym swoim zachowaniem oskarżony nie wyczerpał znamion zbrodni z art. 310 § 1 k.k.;
- błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść tego orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony z góry nie zamierzał wywiązać się z zaciąganych zobowiązań.

Podnosząc te zarzuty wnioskował o uchylenie zaskarżonych orzeczeń Sądu I i II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Prokurator Okręgowy w C. w pisemnej odpowiedzi na tę kasację, wnioskował o oddalenie kasacji obrońcy skazanego M. K. jako oczywiście bezzasadnej (pismo Prokuratora Okręgowego w C. z dnia 19 grudnia 2018 r.).

Także pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego D. W., w piśmie z dnia 3 stycznia 2019 r., wnioskował o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W tysiącach orzeczeń Sąd Najwyższy podkreślał, że zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. podstawą kasacji, obok uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., może być tylko inne rażące naruszenie prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego, **co wyklucza błąd w ustaleniach faktycznych jako jej podstawę i to zarówno wówczas gdy został wprost podniesiony w kasacji i tak też zgodnie ze swoim rzeczywistym charakterem procesowym nazwany, jak też wówczas gdy został nietrafnie nazwany naruszeniem prawa procesowego, pomimo że w istocie podważa tylko poprawność dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych.** Tymczasem, jak to wprost wynika z treści kasacji, w trzech zarzutach podniesiono właśnie błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Z kolei

dwa początkowe zarzuty, również dotyczą kwestii ustaleń faktycznych, mimo że pierwszy z nich został nazwany cyt. „naruszeniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 310 § 1 i 2 k.k. ...”, a drugi cyt. „rażącą obrazą przepisów procedury, mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez wykroczenie przez Sąd II instancji poza granicę oceny dowodów...” Nadto z uzasadnienia kasacji wynika, że w istocie stanowi ona, w znacznej części, polemikę z wyrokiem Sądu Okręgowego w C. z dnia 23 marca 2018 r., sygn. akt II K [...], czyli z orzeczeniem sądu pierwszej instancji, gdy tymczasem, w myśl art. 519 k.p.k., kasacja strony może być wniesiona jedynie od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie odwoławcze. Nie budzi też wątpliwości, że nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym podejmowanie zabiegów polegających na prezentowaniu przez skarżącego odmiennej od dokonanej przez sądy *meriti* i *ad quem*, oceny materiału dowodowego i wyciąganiu na jej podstawie własnych wniosków, gdyż takie postąpienie skarżącego jest jawnym naruszeniem ustawowych ograniczeń zawartych w art. 523 k.p.k., stanowiąc przy tym niczym nie uprawnione dążenie do przekształcenia nadzwyczajnej kontroli prawomocnych orzeczeń sądu odwoławczego, jaką jest postępowanie kasacyjne, w kolejną kontrolę instancyjną (apelacyjną).

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. rozstrzygnął jak w postanowieniu.

aw